

§ 9**Nämndens verksamhetsplan 2026**

HÄ 2025/792

Beslut

1. Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag till verksamhetsplan 2026 med bilagor och överlämnar den till kommunstyrelsen och stadens revisorer.
2. Nämnden godkänner system för internkontroll, bilaga 1.
3. Nämnden godkänner väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan 2026, bilaga 2.
4. Nämnden godkänner plan för upphandling, bilaga 3.
5. Nämnden godkänner informationssäkerhet - ledningens genomgång, bilaga 4.
6. Nämnden godkänner ersättningsnivåer för intäktsfinansierade verksamheter, bilaga 5.
7. Nämnden godkänner Lägesbild SÖK 2025 Hägersten-Älvsjö, bilaga 6.
8. Nämnden godkänner förvaltningens förslag till resultatenheter, se rubrik Resultatenheter.
9. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 1,6 mnkr i driftmedel för biologisk mångfald, bilaga 7.
10. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 0,1 mnkr i driftmedel för lokalt arbete med demokrati och mänskliga rättigheter, bilaga 7.
11. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 7,0 mnkr för klimatinvesteringsmedel, bilaga 8.
12. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 8,0 mnkr i investeringsmedel för trygghetsskapande åtgärder, bilaga 8.
13. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 3,0 mnkr i investeringsmedel för biologisk mångfald, bil 8.

14. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 0,5 mnkr i investeringsmedel för naturreservat, bil 8.
15. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 1,0 mnkr i investeringsmedel för Stockholm vid vattnet, bilaga 8.
16. Nämnden ansöker om budgetjusteringar om sammantaget 9,0 mnkr i investeringsmedel för övertagandet av parkdrift i egen regi, bilaga 8.
17. Nämnden ansöker om budgetjustering avseende investeringar i maskiner och inventarier om 7,5 mnkr i enlighet med ärendet.
18. Nämnden anmäler omslutningsförändringar om 432,4 mnkr, se rubrik Omslutningsförändringar.

Sammanfattning av ärendet

I kommunfullmäktiges budgetbeslut för 2026 med plan för 2027–2028 definieras uppdraget till stadens nämnder och bolagsstyrelser utifrån tre övergripande inriktningsmål: *Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden, Ett Grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning, Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder åt alla.* I stadsdelsområdets perspektiv med en växande befolkning beskrivs i verksamhetsplanen genomförandet av uppdraget från kommunfullmäktige samt hur nytta skapas för respektive målgrupp. Nämnden har tagit fram 29 nämndmål med tillhörande indikatorer och aktiviteter. Nettobudgeten för nämndens driftverksamhet uppgår till 3 376,2 mnkr och för investeringar 28,5 mnkr.

Förslag till beslut

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S) och Maria Ljuslin (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag.

Johan Nilsson m.fl. (M) och Henrik Falk (C) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Runar Finnman (SD) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Robin Nilsen (L) lade fram ett förslag och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Ordföranden förklarade överläggningen avslutad.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden ställde sig bakom förvaltningens förslag.

Reservation

Johan Nilsson m.fl. (M) och Henrik Falk (C) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"Att avslå förvaltningens förslag till beslut,

Att uppdra åt förvaltningen att utarbeta en verksamhetsplan i enlighet med våra budgetreservationer i Kommunfullmäktige,

Att därutöver anföra.

Vi anser att verksamhetsplanen för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd ska ta sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En frihetlig, framtidsinriktad, trygg och hållbar stad med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademin och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett som den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

Efter att ha läst verksamhetsplanen för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd har vi några synpunkter i stort och smått.

Vi är undrande till budgettilldelningen mellan nämndens ansvarsområden. Äldreomsorgen får fortfarande mer pengar än vad som de senaste åren använts. Samtidigt lider Individ- och familjeomsorgen av ständiga underskott. Socialdemokraterna och Vänsterpartiet lovade hela förra mandatperioden att mer pengar skulle tillföras individ- och familjeomsorg vid ett eventuellt maktskifte, men så har inte skett i den omfattning som krävs för att täcka underskottet.

Förskolan får mindre budget (i realiteten saknas cirka 3 % täckning för kostnadsökningar) med anledning av ett vikande barnantal, vilket inte är en orimlig konsekvens. Men vi saknar beskrivning av hur detta ska hanteras. Ska enskilda förskolor läggas ner, eller ska det ske besparingar på personalen? Någonstans ska 3 % effektiviseras inom förskolan och vi tycker att det bör framgå på vilket sätt.

Som vi påpekat flera gånger tidigare tycker vi att arbetet med trygghetsskapande insatser bör kunna ha en högre fart. Det görs mycket bra i vår stadsdel, med det finns fortfarande otrygga platser. Exempelvis larmades i somras om otrygghet på Liljeholmskajen, ett tydligt exempel på när ordningsvakter hade kunnat anlitas av stadsdelen. Trygghetsinvesteringar, exempelvis i form av mer belysning, bör kunna göras på fler platser och i högre takt.

Slutligen noterar vi med förvåning att stadsdelen ska utreda en bastu i kommunal regi. Vi är tydliga förespråkare till bastur och bastubad, men kan inte på något sätt se det prioriterat att en bastu ska drivas av kommunen som istället bör fokusera på de större kärnområdena."

Reservation

Runar Finnman (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1. Sverigedemokraterna yrkar på avslag till förvaltningens förslag till beslut.

2. Sverigedemokraterna yrkar bifall till sin budget som presenterats i kommunfullmäktige.

3. Därutöver vill vi anföra följande:

Nämndens verksamhetsplan för 2026 är baserat på majoritetens budget. Sverigedemokraterna har presenterat sin budget i kommunfullmäktige. I vår budget gör vi riktade satsningar inom bland annat äldreomsorgen och förskoleverksamheten för att öka personaltätheten och för att bidra till förbättrade kunskaper i svenska som är mycket eftersatt.

För övrigt vill vi även framhålla satsningar vi gör för att motverka välfärdsbrottslighet samt att vi lyfter betydelsen av goda arbetsmarknadsåtgärder för att möjliggöra för att flera invånare hamnar i egen försörjning."

Reservation

Robin Nilsen (L) reserverade sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

"1 Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut.

2 Att uppdra åt förvaltningen att justera verksamhetsplanen i enlighet med vad som anförs nedan.

3 Att därutöver anföra följande.

Vi anser att verksamhetsplanen för Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd ska ta sin utgångspunkt i Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas gemensamma vision för Stockholms framtid: En frihetlig, framtidsinriktad, trygg och hållbar stad med en mångfald av människor, företag och föreningar. Vi bejakar stadens styrkor och särart, och framförallt tror vi passionerat på stockholmarnas potential och möjligheter att var och en och tillsammans forma sina egen framtid och förverkliga sina drömmar.

I vårt Stockholm bemöts utmaningar genom samarbeten mellan staden, företagen, akademin och det civila samhället. Hit ska forskare, turister, investerare och studenter från hela världen söka

sig. Stockholm ska vara en stad för alla – barn och unga, vuxna och äldre, inflyttade och de som bott här hela livet, företagare och anställda. Vi tror på stockholmarnas förmåga och rätt att bestämma över sina egna liv och därför är det också viktigt att alla stockholmare är en del av samhällsbygget och både vill och kan bygga sig en bättre framtid. Stockholm ska fortsätta utvecklas i takt med vad stockholmarna önskar, behöver och drömmer om.

Vi står på stockholmarnas sida och har en tydlig målsättning med vår politik, att lösa de problem som stockholmarna upplever. Det är inte ett löfte om att politiken kan lösa alla problem. Men det är ett löfte om att vi ska lösa de problem som bara kan lösas genom politiska beslut. Vi ska värna och utveckla Stockholm och ta tillvara på dess unika karaktär och skönhet. När staden utvecklas ska det göras med samförstånd med de som bor här.

Vi accepterar aldrig att människor i Stockholm får sin frihet begränsad på grund av diskriminering, rasism, antisemitism eller otrygghet. Vi arbetar målmedvetet för ökad frihet genom kraftfulla insatser mot den brottslighet som idag orsakar svåra problem i delar av staden och som begränsar människors frihet.

Ordning och reda i stadens ekonomi är en förutsättning för att alla verksamheter i staden ska fungera. Service och omsorg till stockholmarna är utgångspunkten i stadsdelsnämndernas verksamheter, oavsett om den handlar om förskola, äldreomsorg, stadsmiljöarbete eller någon annan fråga som stadsdelsnämnderna tar beslut om.

I Liberalernas vision är Stockholm en frihetens och möjligheternas stad. En stad där människor med olika bakgrunder, idéer och livsprojekt kan leva sina liv fullt ut. Där kunskap, trygghet och delaktighet är grunden för att vara och en ska kunna forma sin framtid. Vi vill se ett Stockholm som fortsätter utvecklas till en internationell storstad med stark tillväxt, innovativa företag, världsledande forskning, en skola som håller hög kvalitet och en välfärd som alltid står stabil.

Samtidigt ser vi att det återstår mycket arbete. Stadsdelsnämnderna är en central del av Stockholms välfärd och har ansvar för verksamheter som styr människors vardag: förskola, socialtjänst, äldreomsorg, funktionshinderverksamhet och stadsmiljö. Vi vill därför lyfta fram några av de områden där Liberalerna vill se tydligare prioriteringar, som framkommer i vår budgetreservation för 2026.

En av de viktigaste prioriteringarna är Skyddsfonden på 100 miljoner, som den rödgröna majoriteten avskaffade i början av denna mandatperiod. Fonden innebär att de stadsdelar som haft dyra

placeringskostnader under året ersätts för sina faktiska kostnader, istället för att tvingas budgetera för kostnader som är nästintill omöjliga att förutse. De ökade kostnaderna för placeringar och den mycket pressade arbetssituationen för socialsekreterare gör att detta är en nödvändig satsning. Skyddsfonden ska ge stadsdelarna möjlighet att agera tidigt, undvika nödlösningar och säkerställa att beslut om placering alltid grundas i barnets bästa, inte i stadsdelens ekonomi.

Vi vill också se ett tydligare fokus på socialtjänstens närvaro i skola och förskola. Den nya socialtjänstlagen innebär att socialtjänsten ska finnas närmare barnen och fånga upp problem tidigare. Det kräver både förstärkta skolsociala team och en utbyggnad av socialtjänstens närvaro i förskolan. Erfarenheter under året har visat att modellen fungerar när den sätts på plats. Arbetssättet ger bättre dialoger, kortare beslutsvägar och minskar risken för att problem eskalerar innan insatser sätts in.

Särskilt vill vi betona vikten av tidiga insatser för barn med ihållande och hög grad av aggressivt beteende i förskoleåldern. Detta är en av de mest etablerade riskgrupperna i forskningen och en grupp där tidig hjälp gör störst skillnad. Insatserna behöver vara föräldrabaserade, genomförbara i förskolemiljön och samordnade med socialtjänsten. Detta måste synas tydligare i verksamhetsplanen för 2026.

I förskolenämnden har vi gjort en särskild satsning på pedagogisk kvalitet som nu fördelas ut till stadsdelarna. Pengarna ska användas till stärkt språkutveckling, arbete mot negativa maskulinitetsnormer och våldsförebyggande metoder samt insatser för samspel i förskolan. Dessa områden är centrala för barns trygghet och utveckling och bör ges en tydlig plats i stadsdelsnämndens verksamhetsplan.

Vi vill framhålla vikten av att staden följer upp skolgång, hälsa och tandstatus för placerade barn på ett samlat sätt. Detta måste ske både i varje stadsdel och på stadsövergripande nivå. All erfarenhet visar att barn i samhällsvård riskerar sämre skolresultat, bristande kontinuitet i vårdkontakter och sämre hälsa. Det behöver vara en självklar del av varje verksamhetsplan att dessa barn följs upp systematiskt och att resultaten redovisas öppet.

För äldreomsorgen vill vi betona betydelsen av servicehusen. Servicehusen är en uppskattad boendeform och ett viktigt mellanting mellan ordinärt boende och vård- och omsorgsboende. Vi vill se att servicehus bevaras, att trivselhöjande insatser prioriteras och att staden tar fram långsiktiga planer för renovering och utveckling av beståndet. Det ska vara möjligt för äldre att leva ett rikt liv med både trygghet och självständighet.

Inom funktionshinderområdet vill vi lyfta våra egna förstärkningar: socialpsykiatri med 3,3 procent, schablonen för stöd och service med 4 procent samt en fördubblad ersättning för personlig assistans. Det är viktiga steg som möjliggör bättre kvalitet i insatserna och mer självständighet för personer med funktionsnedsättning. Stadsdelarna behöver säkerställa att dessa medel används i verksamheterna och att det ger konkret effekt för brukarna.

Vi vill lyfta satsningen på upprustning av parker och stadsmiljö, vårt parklyft på 40 miljoner. Trygga parker och välskötta grönytor är avgörande för både trivsel och trygghet. Arbetet med att höja kvaliteten, stärka biologisk mångfald och skapa mer levande stadsrum ska vara en självklar prioritering i nämndernas verksamhetsplaner.

Sammanfattningsvis vill vi se att verksamhetsplanen tydligare speglar stadens viktigaste uppdrag: att erbjuda trygghet, kvalitet och likvärdighet i hela staden. Det innebär bättre stöd till barn i riskzon, en mer närvarande socialtjänst i skola och förskola, bättre uppföljning av placerade barn, ett värnande av servicehusen, förstärkningar inom LSS och socialpsykiatri samt en levande och trygg stadsmiljö.

Vi står bakom mycket av förvaltningens arbete men vill att ovanstående områden ges större tyngd och tydlighet i verksamhetsplanen för 2026.

I övrigt hänvisar vi till Liberalernas budgetreservation för 2026."

Särskilt uttalande

Sara Grolander (MP), Max Otterman m.fl. (S) och Maria Ljuslin (V) anmälde ett särskilt uttalande.

"Vi är stolta över inriktningen för det kommande året och tackar förvaltningen för en välskrivna och bra verksamhetsplan.

Vi har under hela mandatperioden prioriterat välfärden – och arbetet fortsätter under 2026. Under nästa år fortsätter vi viktiga satsningar för bättre arbetsvillkor och högre kvalitet i omsorgen. Användningen av bemanningsföretag ska fasas ut genom att vikariepooler införs i alla våra välfärdsverksamheter. Heltid ska fortsatt vara norm, med målet att under året nå 90 % heltidsanställningar inom alla områden. Vi arbetar målmedvetet för att bryta beroendet av timanställningar och ökar fokus på tidiga insatser och bättre samverkan. Vi kommer under året att stärka kvaliteten och rådigheten över viktiga välfärdsområden genom att ta över natthemtjänsten och köken i äldreomsorgen i egen regi.

Vi stärker samverkan mellan socialtjänst, förskola och parklekar som ett led i arbetet med den nya socialtjänstlagen, för att säkerställa att familjer får rätt stöd i ett tidigt skede. Det förebyggande arbetet riktat mot barn och unga prioriteras genom att införa fritidslotsar och ingå nya idéburna offentliga partnerskap inom fritidsverksamhet och nattvandring. Vi tar fram en strategi för att utveckla framtidens fritidsgårdar och parklekar och utreder möjligheten att öppna en ny parkleksbyggnad i Fruängen.

Föreningslivet i Hägersten-Älvsjö är en av de viktigaste aktörerna för att öka tryggheten och minska klyftorna lokalt. En ny föreningssamordnare tillsätts för att fördjupa samarbetet med civilsamhället och verksamhetsbidragen till föreningarna ökar ytterligare. Fler föreningar ska få möjlighet att låna lokaler från staden. Fritidsbanken öppnar i Fruängen, vilket kommer att stärka tillgången till en aktiv fritid för alla åldrar samtidigt som vi bidrar till ett hållbart, cirkulärt samhälle.

Under året ökar vi takten i arbetet med att göra vår stadsdel ännu mer levande och trivsamt. Vi fortsätter arbetet med att öppna fler badplatser och kommer att utreda möjligheten att tillsammans med föreningslivet öppna en bastu för allmänheten. Vi arbetar vidare för att öka antalet hundrastgårdar för våra fyrbenta vänner. Dessutom planerar vi fler utegym, särskilt anpassade för äldre och personer med funktionsnedsättning, för att främja hälsa och gemenskap.

I vår stadsdel ska all vara välkomna och all form av diskriminering ska motverkas. Vi tar därför viktiga steg för ökad inkludering genom hbtqi-diplomering av både förskolor och äldreomsorg.

Vi växlar upp miljö- och klimatarbetet genom att fullt ut implementera det nya miljöprogrammet och dess handlingsplaner. Hälften av stadsdelens grönytor ställs om till ängsmark och vi stärker den biologiska mångfalden genom olika skötselåtgärder i våra naturområden. Vi går in i det första året med helt utsläppsfri parkskötsel. Vi satsar på återbruk och reparationer istället för att köpa nytt. Vi minskar plastanvändningen i våra verksamheter. När maten i äldreomsorgen lagas i egen regi och det nya matprogrammet införs, kan vi både höja kvaliteten och minska klimatpåverkan. Vi inför ett nytt föreningsbidrag för miljö- och klimatarbete vilket möjliggör för föreningar som jobbar med hållbarhetsfrågor att söka särskilt stöd. På så sätt kan vi kroka arm och stärka det gemensamma miljö- och klimatarbetet i stadsdelen.

Det här är en verksamhetsplan och budget som tydligt prioriterar välfärden, dess medarbetare och miljö och klimat."

Ersättaryttrande

Lolita Lovén Johnsen (KD) instämde med sitt ersättaryttrande i förslaget till beslut och reservation från (M) och (C).

Handlingar i ärendet

- HÄ 2025/792-9 (Godkänd - R 1) Tjänsteutlåtande Nämndens verksamhetsplan 2026
- HÄ 2025/792-1 Bilaga 1 System för internkontroll 2026 Hägersten-Älvsjö
- HÄ 2025/792-8 Bilaga 2 Väsentlighets- och riskanalys samt internkontroll Hägersten-Älvsjö 2026
- HÄ 2025/792-4 Bilaga 5 Ersättningsnivåer för intäktsfinansierade verksamheter 2026
- HÄ 2025/792-6 Bilaga 4 Ledningens genomgång 2025
- HÄ 2025/792-7 Bilaga 3 Plan för upphandling 2025-2027 Hägersten-Älvsjö 2026
- HÄ 2025/792-2 Bilaga 8 Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål- investeringar
- HÄ 2025/792-3 Bilaga 7 Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål- drift
- HÄ 2025/792-5 Bilaga 6 Lägesbild SÖK 2025 Hägersten-Älvsjö